

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobce: **B. A.**, zastoupeného JUDr. Ing. Jiřím Malantou, advokátem se sídlem Wurmova 16, Brno, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 11. 2003, č. j. OAM-2585/VL-10-HA08-2003, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 23. 4. 2004, č. j. 24 Az 2335/2003-37,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 18. 11. 2003, č. j. OAM-2585/VL-10-HA08-2003, žalovaný neudělil žalobci azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu). Současně žalovaný rozhodl tak, že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

V žalobě proti rozhodnutí žalovaného žalobce nesouhlasil s jeho rozhodnutím a napadl ho v celém rozsahu. Tvrdil, že do České republiky přijela celá rodina, chce se zde vzdělávat, v Mongolsku nemůže dále žít. V případě návratu do vlasti nemá žádnou možnost bydlení,

vyjma babičky tam již nemá žádné příbuzné. S nevlastním otcem měl problémy z důvodu náboženství, nevlastní otec je buddhista, on sám je ateista. Protože ho jeho nevlastní otec často bil, společně se svými kamarády jej napadl. V důsledku napadení se otec stal invalidním a proto mu příbuzní otce začali vyhrožovat zabitím. V těchto důvodech spatřoval splnění podmínek pro udělení azylu.

Krajský soud žalobu zamítl a v odůvodnění rozsudku uvedl, že žalobce žádal o udělení azylu, neboť hodlal v České republice studovat, vlast opustil z ekonomických důvodů dne 10. 11. 1999 a jelikož mu nebyl v České republice prodloužen dlouhodobý pobyt, rozhodl se poté požádat o azyl, aby zdejší pobyt legalizoval. V Mongolsku měl problémy jen s nevlastním otcem, který byl alkoholik. Při návratu do vlasti by měl z něho obavy. Soud dospěl k závěru (shodně jako žalovaný), že žalobce nesplnil podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Takovým důvodem není ani snaha o legalizaci pobytu na území České republiky z důvodu, že na území hodlá pobývat se svojí matkou a sestrou. Pro úpravu pobytu cizince na území ČR slouží institut povolení pobytu podle zákona č. 326/1999 Sb. Rovněž důvody, které měl žalobce s nevlastním otcem nelze podřadit důvodům pro udělení azylu, jednání otce nebylo motivováno důvody relevantními pro udělení azylu. Důvodem rozporů (jak sám žalobce uvedl), bylo nadměrné užívání alkoholických nápojů otcem a tvrzení žalobce o náboženském podtextu nevyplývá z žádného důvodu či tvrzení žalobce ve správním řízení. Soud je považuje za účelové. Soud se ztotožnil rovněž s důvody žalovaného, pro které neudělil žalobci azyl podle § 13 a § 14 zákona o azylu a rovněž tak s jeho závěrem, že nebyly shledány překážky vycestování do vlasti ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Proti zamítavému rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též stěžovatel) včas kasační stížnost, založenou na důvodu uvedeném v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy na nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení a § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tedy vadách řízení spočívajících v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech.

Žalobce uvedl, že soud, ani žalovaný řádně nezkoumali, zda jsou u něho dány podmínky pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Řízení tak trpí vadami pro nedostatečně zjištěný stav a okolností relevantních pro daný případ. Nikdo se nezabýval odpovědí na otázku, zda žalobce byl či nebyl pronásledován z důvodů, které zakládají právo na udělení azylu. Nebyla rovněž posuzována otázka, zda mohl pociťovat strach z pronásledování z důvodu svého postavení či příslušnosti k určité sociální skupině. Žalobce nesouhlasí s výkladem § 12 zákona o azylu tak, jak jej provedl žalovaný a poté i soud. V závěru navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalobce též požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. O této žádosti Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval, neboť rozhodl přímo ve věci samé.

Žalovaný ve svém vyjádření důvodnost kasačních námitek popřel.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí krajského soudu v mezích důvodů vymezených stížnostními body (§ 109 odst. 3 s. ř. s.) a shledal kasační stížnost nedůvodnou.

Předně je třeba uvést, že azylové řízení je řízením, založeným na zásadě koncentrace řízení. Pokud žalobce uvedl (jak je zřejmé ze správního spisu) jako důvod ve své žádosti o udělení azylu pouze touhu vzdělávat se v České republice a legalizovat zde svůj pobyt, neboť zde žije jeho matka i jeho sestra, do Mongolska se nehodlá vrátit, neboť se obává pomsty svého nevlastního otce, pak v tomto rozmezí uvedených důvodů se při svém rozhodování pohyboval i žalovaný. Nebylo a ani být nemohlo povinností žalovaného vyhledávat případné důvody další. Jestliže se sám stěžovatel omezil pouze na sdělení zde uvedených důvodů, nemůže poté vytýkat žalovanému, že se jeho žádostí nezabýval dostatečně pečlivě, jestliže sám nevyhledal důvody nové a pro udělení azylu relevantní. Nadto ani žalobce nespecifikuje, jaké další důvody má na mysli.

Soud v předcházejícím řízení je při přezkoumání napadeného rozhodnutí žalovaného vázán dispoziční zásadou. Z dispozic žalobce (z důvodů uvedených v žalobě), tak jednoznačně plyne, že žalobce přišel do České republiky s matkou a sestrou a to proto, že zjistili, že v Mongolsku již nemohou žít. Do České republiky přijel proto, aby se vzdělával. Při návratu do vlasti by neměl kde být. Jeho nevlastní otec jej bije, při návratu do vlasti by se obával otce a jeho příbuzných. Nově v žalobě konstatoval, že je otec buddhista a on sám je ateistou, aniž by však cokoli z této skutečnosti dovozoval. Těmito žalobními body tak žalobce vytyčil rozsah soudního přezkoumání a v těchto mezích také soud napadené rozhodnutí přezkoumal, podrobně odůvodnil a poté uzavřel, že žalobcem předestřené důvody nejsou podřaditelné pod žádný z důvodů pro udělení azylu dle § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu. Nejvyšší správní soud se se závěrem soudu i důvody zde uvedenými zcela ztotožnil.

V kasační stížnosti žalobce uvedl, že se předně žalovaný ani soud nezabýval individualizací případu, vycházeli toliko z obecných oficiálních zpráv o stavu v zemi. Tato námitka je však námitkou novou, vznesenou poprvé až v kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud k ní proto nemůže již přihlížet (§ 109 odst. 4 s. ř. s.)

Totéž platí o obecné námitce žalobce, že byla porušena zásada materiální pravdy, neboť se nikdo nezabýval jeho strachem z pronásledování. Pokud má snad žalobce na mysli možnost pronásledování ze strany státních orgánů, pak takovou obavu v průběhu správního ani žalobního řízení nevyjádřil, Nejvyšší správní soud nemůže rovněž k takové námitce přihlížet (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Pokud má žalobce na mysli jím dříve uváděnou obavu z pronásledování soukromými osobami – příbuznými nevlastního otce, tak žalovaný a především pak podrobně soud ve svém rozsudku vyložil, že obava z možného pronásledování rodinou nevlastního otce, nebo jím samým není pronásledováním, jež má na mysli § 12 zákona o azylu, tedy pronásledováním z důvodu rasy, národnosti, náboženství či příslušnosti k určité sociální skupině. Ostatně sám žalobce ve správním řízení uváděl, že mu rodina nevlastního otce vyhrožuje, protože se podílel s kamarády na jeho zbití. V žádném případě ani náznakem neuvedl, že by se mohlo jednat o pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu. S takovým závěrem soudu se zcela ztotožnil i Nejvyšší správní soud.

Nejvyšší správní soud se též ztotožnil se závěrem žalovaného i krajského soudu o neexistenci překážek vycestování. Z údajů uváděných stěžovatelem v návaznosti na materiály a informace, které správní orgán obstaral, z nichž vycházel a jež jsou uvedeny v napadeném rozhodnutí a jsou rovněž součástí správního spisu (Zpráva Odboru lidských práv MZV ČR o dodržování lidských práv v Mongolsku) nevyplynuly důvody zakládající překážku vycestování dle § 91 zákona o azylu, spočívající zejména v tom, že by stěžovatel

byl nucen vycestovat do státu, v němž by byl ohrožen jeho život nebo svoboda z některého z důvodů v tomto ustanovení zákona uvedených.

Nejvyšší správní soud tedy shledal námitky žalobce dílem nepřípustnými, dílem nedůvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo žádné vady, k nimž musí kasační soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. srpna 2005

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu